

Άποψη

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΠΡΟΦΥΛΛΙΔΗ

Ο γόρδιος δεσμός του Σκοπιανού

Ο μαξιμαλισμός στις διεθνείς σχέσεις είναι επικίνδυνος και μπορεί να αποδειχθεί αυτοκαταστροφικός, όταν ο διαπραγματευόμενος δεν γνωρίζει το ελάχιστο επίπεδο συμβιβασμού. Αν μάλιστα η στάση διεθνώς μιας χώρας χαρακτηρίζεται από ασάθεια, παλινωδίες και ανακολουθίες, στο τέλος δεν σε παίρνουν καν στα σοβαρά.

Πώς όμως φθάσαμε στην εξαιρετικά δυσμενή σημερινή κατάσταση; Δεν εξηγήσαμε επαρκώς ότι τα Σκόπια είναι παράγοντας αποσταθεροποίησης, αλλά στηριχθήκαμε σε επιχειρήματα που βασίζονται κυρίως στην ιστορία. Επιχειρήματα σωστά μεν, αλλά όχι αρκετά για να πείσουν τη διεθνή κοινότητα. Δεν εξηγήσαμε και δεν πείσαμε τη μοναδική υπερδύναμη (τις ΗΠΑ) ότι η γεωπολιτική σημασία των Σκοπίων είναι μηδαμινή σε σχέση με την Ελλάδα και σε κάθε περίπτωση ας μη θεωρείται δεδομένη η σύμπλευση της Ελλάδας, όταν μάλιστα η τελευταία προσβάλλεται σκαιώς. Στηριξαμε λανθασμένα πολλές προσδοκίες στην οικονομική διπλωματία. Προωθήσαμε πολλές ελληνικές επιχειρήσεις στο κράτος των Σκοπίων, παραβλέποντας την οικονομική ζημιά που θα υποστούν οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις και η Ελλάδα στο ενδεχόμενο ακραίας αντιπαράθεσης μεταξύ των δυο χωρών. Εθελουφλούμε στο ότι τρεις γενιές Σκοπιανών γαλουχήθηκαν στην ψευδαίσθηση και στην πλάνη, ότι είναι δήθεν απόγονοι των αρχαίων Μακεδόνων. Και μια τέτοια ψευδαίσθηση δεν αλλάζει δυστυχώς εύκολα, όταν μάλιστα αποτελεί το μοναδικό συνδετικό στοιχείο ανάμεσα στους σλαβόφωνους και αλβανόφωνους των Σκοπίων.

Έστω και σήμερα όμως μπορούμε να προσδιορίσουμε το έσχατο επίπεδο συμβιβασμού, το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τις εξής εθνικές θέσεις:

1. Η Ελλάδα θα ασκήσει το δικαίωμα της αρνησικυρίας (βέτο) στην ένταξη των Σκοπίων στο ΝΑΤΟ και την Ευρωπαϊκή Ένωση, αν δεν βρεθεί κοινά αποδεκτή λύση. Θυμίζω ότι και οι δυο αυτοί οργανισμοί απαιτούν ομοφωνία για την ένταξη νέων μελών. Το δικαίωμα βέτο μνημονεύεται ρητά στην ενδιάμεση συμφωνία Σκοπίων - Ελλάδας του 1995.

2. Ό,τι και αν αποφασίσουν τα Ηνωμένα Έθνη, η Ελλάδα θεωρεί εξαιρετικά επικίνδυνη και τη σκέψη να μην μπορεί να χρησιμοποιεί τον όρο Μακεδονία. Διότι αν τα Σκόπια αναγνωρισθούν από τον ΟΗΕ ως «Μακεδονία», θα αρχίσουν να απαιτούν να μετονομασθεί το υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης, η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, το Αεροδρόμιο Μακεδονία, η εφημερίδα Μακεδονία κτλ.

3. Βαθμιαία οικονομική απαγκίστρωση από τα Σκόπια, ώστε αν χρειασθεί να μπορούν να ληφθούν δραστικά μέτρα πίεσης προς τους Σκοπιανούς.

4. Και όλη η υφήλιος να αναγνωρίσει τα Σκόπια, η Ελλάδα δεν θα το κάνει ποτέ, όσο προσβάλλεται η εθνική της αξιοπρέπεια.

Ο στρουθοκαμπλισμός δεν ωφέλησε κανένα. Και στην οσφυοκαμψία της ελληνικής διπλωματίας πρέπει επιτέλους να οριοθετηθεί η έσχατη κόκκινη γραμμή συμβιβασμού.